

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กีฬาเป็นสิ่งที่มีมานานแล้วและไม่สามารถจะกล่าวได้ชัดเจนว่าเกิดขึ้นในสมัยใดและในที่ไหน ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเล่นในรูปของกีฬา คงจะเริ่มมาพร้อม ๆ กับกำเนิดของมนุษย์ในโลก ไม่ว่ามนุษย์จะอยู่ ณ แห่งไหนใด ก็คงจะมีการเล่นลักษณะของกีฬามาแล้วด้วยกันทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะกิจกรรมกีฬา ซึ่งเปรียบได้กับการพลศึกษา เป็นมรดกที่มีอยู่ในประวัติศาสตร์ของมนุษย์และเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์ จากหลักฐานเก่าแก่เกี่ยวกับกิจกรรมกีฬาที่ปรากฏในประวัติศาสตร์คือในประวัติศาสตร์ของประเทศจีน ซึ่งเขียนโดย กั้นซัน โย ซึ่งกล่าวว่า ในประเทศจีน เมื่อ 2697 ปีก่อนคริสตกาล มีกิจกรรมกีฬาประเภทมวยปล้ำ ยิงธนู การฟันดาบ การเดินร่ำ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมกีฬาดังกล่าวนี้นี้ เพื่อการทหาร นอกจากนี้ในวัฒนธรรมโบราณของอินเดีย อียิปต์ บาบิโลเนีย แอสซีเรียน กรีก คาร์เทจและโรม ก็มีกิจกรรมกีฬาประเภทที่ใช้ในการสงครามด้วย จากประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการกีฬาสรุปได้ว่า ในสังคมมนุษย์ที่เจริญแล้วทั้งสิ้น ยกเว้นระหว่างสมัยกลางในยุโรป ที่เห็นว่าการออกกำลังกายเป็นสิ่งที่ไม่เลวไหล ไร้สาระและขัดขวางหนทางที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศทางด้านจิตใจ (Spiritual Excellent) ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวนี้มีอยู่ในช่วงศตวรรษที่ 10-14 (William 1964 : 3)

เริ่มศตวรรษที่ 15 และ 16 ซึ่งเป็นยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (The Renaissance) แนวความคิดก็เริ่มเปลี่ยนแปลงใหม่ หลังจากการค้นพบแนวความคิดดั้งเดิมของกรีก (Old Greek Manuscripts) ที่กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ (The Nature of Men) ซึ่งมีสาระสำคัญว่ามนุษย์เป็นหน่วยรวมของร่างกายและจิตใจ จะแยกออกจากกันไม่ได้ ทั้งสองหน่วยนี้ มีความสัมพันธ์ต่อกัน พัฒนาการทางด้านร่างกายจะต้องอาศัยกิจกรรมการเคลื่อนไหวและมีแนวปรัชญาที่ว่า จิตใจที่สมบูรณ์ย่อมอยู่ในร่างกายที่แข็งแรง (A Sound Mind in a Sound Body) นักการศึกษาและนักปรัชญาที่มีส่วนสนับสนุนแนวความคิดใหม่เกี่ยวกับกิจกรรมการออกกำลังกาย อาทิเช่น มิเชล เดอ มองเทเน (Michel de Montaigne) จอห์น ลอค (John Locke) ยัง ยัทค์ รูสโซ (Jean Joeques Rousseau) เป็นต้น ซึ่งหลังจากนั้นต่อมา กิจกรรมการออกกำลังกายและ

เกมกีฬา ก็ได้บรรจุในหลักสูตรการศึกษาและแพร่หลายไปยังประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา และประเทศอื่น ๆ ด้วย

สำหรับการแข่งขันกีฬาซึ่งเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษยชาตินั้น ก็มีตำนานและประวัติยาวนานแล้ว บางตำนานก็เป็นนิยายปร่าปราย บ้างก็ปรากฏอยู่ในบทประพันธ์ของนักกวี โดยเชื่อกันว่านั่นคือที่มาของประวัติศาสตร์การกีฬาทั้งสิ้น ดังเช่น กีฬาโอลิมปิกสมัยโบราณ ซึ่งถือว่าเป็นรากเง่าและพื้นฐานของการแข่งขันกีฬาทุกประเภทในปัจจุบัน ก็มีประวัติศาสตร์ในรูปแบบของตำนานและนิยายเช่นกัน ดังที่ นาวาเอก ภูมิ หุราพันธ์ ได้กล่าวไว้ในกีฬาสารโอลิมปิก เกี่ยวกับเค้าเดิมของประวัตินิยายการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก สรุปได้ว่า ต้นกำเนิดของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกโบราณ ซึ่งเป็นงานเฉลิมฉลองที่จัดให้มีขึ้นที่โอลิมเปีย นั้น เดิมทีเคยจัดขึ้นเพื่อบวงสรวงดวงวิญญาณของกษัตริย์อินอมานอส กษัตริย์แห่งพิซซา ซึ่งถึงแก่ความตายในการแข่งขันรถม้าศึก เพื่อชิงธิดา อิปโปธามีเยีย ของพระองค์กับเปโลปัส ซึ่งเมื่อเปโลปัสมีชัยชนะ และได้แต่งงานกับอิปโปธามีเยียแล้ว ก็สำนึกในความผิดที่ทำให้กษัตริย์อินอมานอสตายไป จึงได้มีการแข่งขันกีฬา เพื่อเป็นเกียรติและบวงสรวงดวงวิญญาณของอินอมานอส ซึ่งถือว่าเป็นที่มาของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกด้วย

อีกแนวหนึ่งกล่าวว่า เทพเจ้าเซอุส ซึ่งสถิตอยู่บนยอดเขาโอลิมปัส ซึ่งถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และจัดให้มีการเฉลิมฉลองของเทพเซอุส ซึ่งมีสรวงสวรรค์อยู่บนภูเขานี้ ด้วยการแข่งขันกีฬาเสมอมา โดยเว้นระยะ 4 ปีระหว่างงานฉลองแต่ละครั้ง อันเป็นชื่อที่กลายมาเป็นกีฬาโอลิมปิก มาถึงสมัยปัจจุบัน

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสมัยโบราณ ได้ดำเนินไปเป็นเวลา 12 ศตวรรษ จนกระทั่งถึง ค.ศ. 393 จึงได้เลิกล้มไปโดยสิ้นเชิงและเป็นเวลานานประมาณ 1500 ปี

ต่อมาในปี ค.ศ. 1894 ปีแอร์ เดอ คูแบร์แตง (Pierre de Coubertin) ชาวฝรั่งเศส ได้พยายามรื้อฟื้นการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกขึ้นมาใหม่และก็นับประสบความสำเร็จ โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศ (International Olympic Committee) ขึ้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1896 ได้เริ่มการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสมัยปัจจุบันขึ้น ณ กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ และนับเป็นเริ่มต้นยุคใหม่ของการแข่งขันกีฬาอันยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษยชาติ โดยได้จัดให้มีการแข่งขันในช่วงระยะ 4 ปี ต่อ 1 ครั้ง (ภูมิ หุราพันธ์ ม.ป.ป. : 53) ซึ่งขณะนี้ได้จัดให้มีการแข่งขันมาเป็นครั้งที่ 24 ระหว่างวันที่ 12 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2531 ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ โดยมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขันถึง 160 ประเทศ นับเป็นการ

แข่งขันครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดของประวัติศาสตร์กีฬาโอลิมปิก

นอกจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสมัยปัจจุบัน ซึ่งถ้าเรียกชื่อให้สมบูรณ์ ก็คือ การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน ที่ถือว่าเป็นการแข่งขันครั้งสำคัญของโลก เพราะ เป็นโอกาสที่นักกีฬาจากประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกทวีป สามารถเข้าร่วมแข่งขันได้แล้ว ก็ยังมีการแข่งขันในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว การแข่งขันกีฬาใน เครื่องจักรกล การแข่งขันกีฬาแพนอ เมริกัน การแข่งขัน เอเชียนเกมส์ และการแข่งขันกีฬาซีเกมส์

ในด้านการดำเนินกิจการทางด้านกีฬาแต่ละชนิด ก็จะมีสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ (International Sports Federations) ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินงาน การบริหารด้านเทคนิค และการส่งเสริมกีฬาแต่ละชนิดของกีฬาสากล โดยมี เครือสมาชิกของสหพันธ์ของชนิดกีฬาอยู่ทั่วโลกและอยู่ภายใต้คณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศด้วย

การดำเนินการและการบริหารงานด้านกีฬาของแต่ละประเทศในระดับสากล จะอยู่ภายใต้กฎบัตรแห่งขบวนการโอลิมปิก (Olympic Movement) กล่าวคือ แต่ละประเทศจะมีคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติ (National Olympic Committees) ซึ่งเป็นองค์การกีฬาแห่งชาติ ที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศ (International Olympic Committee) คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติที่ตั้งขึ้นมานี้ เท่ากับ เป็นสาขาของคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศ และได้รับมอบหมายให้ส่งเสริมขบวนการโอลิมปิกภายในประเทศของตนและควบคุมการปฏิบัติด้านข้อบังคับของคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศด้วย

การดำเนินกิจการด้านกีฬาแต่ละชนิดของแต่ละประเทศในระดับสากล จะต้องมีความสัมพันธ์กันของกีฬาสโมสร เล่นของประเทศนั้น ๆ โดยสมาคมกีฬาสโมสรเล่นดังกล่าวนี้ จะทำหน้าที่ดำเนินการบริหารการเทคนิคและส่งเสริมกีฬานั้น ๆ ในทุกรูปแบบ โดยอยู่ภายใต้การดูแลและคุ้มครองของคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติและสมาคมกีฬาสโมสรเล่นแต่ละชนิดกีฬาของแต่ละประเทศ จะต้อง เป็น เครือสมาชิกของสหพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ จึงถือว่าอยู่ภายใต้การดูแลและคุ้มครองของคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นองค์กรที่ควบคุมขบวนการโอลิมปิกและเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีอำนาจสูงสุด ในการบริหารการกีฬาของโลก

การแข่งขันกีฬาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์เป็นต้นมา จนกระทั่งสมัยปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของความรู้สึก นึกคิด เรื่องของจิตใจที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมในรูปของคุณธรรมอยู่ด้วยเสมอมา อาทิเช่น การแข่งขันกีฬาเพื่อเป็นพิธีการบวงสรวงดวงวิญญาณบรรพบุรุษ

หรือเทพเจ้า ซึ่งเป็นการแสดงด้านคุณธรรมด้วยพฤติกรรมของการแสดงออกทางการกีฬา ดังจะเห็นได้ว่า ในการเข้าร่วมการแข่งขันโอลิมปิกนั้น จะระบุถึงการแข่งขันและการร่วมฉลอง (To Participate in the Competitions and Celebrations) ความคู่กันไปเสมอ (ภูมิ ทูราพันธุ์, ม.ป.ป. : ๑) ซึ่งถือเป็นขระ เพลิดเพลินที่ปฏิบัติมาควบคู่ไปกับการแข่งขันกีฬาเสมอ ทั้งนี้ได้ว่าเป็นส่วนของคุณค่าเชิงคุณธรรมประการหนึ่งด้วย

ในด้านปรัชญาของการแข่งขันกีฬาดังแต่สมัยโบราณของกรีกก็ตาม ก็มีพื้นฐานแนวความคิดที่เป็นคุณธรรมอยู่ด้วย เช่น อุดมการณ์ดั้งเดิมของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก คือ "รูปสวย ใจงาม" ซึ่งหมายถึง ความสมบูรณ์ด้วยทางด้านร่างกายและการมีคุณธรรมทางด้านจิตใจ นอกจากนี้ ฌู แอร์แตง ได้แสดงถึงอุดมการณ์เกี่ยวกับการกีฬาโอลิมปิก ซึ่งเรียกว่า โอลิมปิกนิยัม (Olympism) ว่า เป็นการปรารถนาความเพียร เย้ยหยันอันตราย รักประเทศชาติของตน มีใจกว้างและทำงานซื่อ สัมผัสศิลปะและอักษรสมัย (ภูมิ ทูราพันธุ์, ม.ป.ป. : ๕๘)

นอกจากนี้ ด้านความมุ่งหมายของหลักการ ฌู แอร์แตง ในการแข่งขันกีฬานั้นอยู่ที่ว่าการกีฬาจะช่วยขจัดความเสื่อมโทรมทางด้านร่างกายและจิตใจ ระบบการศึกษาควรจะเปลี่ยนใหม่ โดยเฉพาะในด้านจริยศึกษาและสังคมศึกษา จะต้องให้นักเรียนเล่นกีฬาทุกวันและมีชั่วโมงเปิดไว้ให้แน่นอน มิใช่ปิดตายให้คร่ำเคร่งอยู่แต่การเรียนอย่างเดียว (ภูมิ ทูราพันธุ์, ม.ป.ป. : ๕๕) อีกตอนหนึ่ง ฌู แอร์แตง ได้แสดงวาทะตอนเริ่มสถาปนากีฬาโอลิมปิก ท่านกล่าวว่า "การที่จะให้เด็กสนใจ เรื่องราวของอเล็กซานเดอร์หรือซีซาร์นั้นไม่่ง่ายนัก แม้ความง่ายจะเป็นสิ่งดี เด็ก ๆ ต้องการสิ่งที่มีชีวิตจิตใจมากกว่าและที่ได้เห็นกับตามากกว่า ฝุ่นละอองนั้นแหละ จะปลิวเข้าตาเด็กให้เห็นถนัดชัดแจ้งถึงจิตใจ" (ภูมิ ทูราพันธุ์, ม.ป.ป. : ๕๖) จากวาทะนี้แสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์อันสูงส่งของ ฌู แอร์แตง ที่ต้องการให้การกีฬาส่งเสริมคุณธรรมทางด้านสังคมโดยแท้จริง

แนวความคิดเกี่ยวกับการปฏิญาณตนของนักกีฬา ฌู แอร์แตง ได้เน้นถึงแก่นสารของการกีฬาโดยแท้ คือ ความสุจริตใจต่อกีฬา (Loyalty to Sport) อย่างแท้จริง น่าใจนักกีฬาเท่านั้นที่ท่านต้องการ ไม่ใช่ความมั่งมีของนักกีฬา ซึ่งแนวความคิดของท่านก็ยังเป็นพื้นฐานของอุดมการณ์แห่งโอลิมปิกนิยัมจนกระทั่งปัจจุบันนี้

การกีฬาของชาติไทย ก็คาดว่าคงมีมาพร้อมกับประวัติศาสตร์ของชาติไทย แต่การเล่นกีฬาของชนชาติไทยสมัยก่อน คง เป็นไปในลักษณะการเล่นเพื่อความสนุกสนาน การกีฬาเพื่อ

ประโยชน์ในการป้องกันตนเองจากภัยต่าง ๆ ซึ่งกีฬาที่มีมาแต่ดั้งเดิมนี้ เรียกว่า กีฬาพื้นเมืองไทย จึงนับได้ว่า กีฬาพื้นเมืองไทย เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง (ชัชชัย โกมารทัต และคณะ 2524 : 1) นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า การเล่นกีฬาพื้นเมืองของไทย ไม่เพียงแต่เพื่อความสนุกสนานและเพิ่มพูนพลังกำลัง หากแต่ได้เสริมสร้างวัฒนธรรมควบคู่กันไปด้วย (สวัสดิ์ เลขยานนท์, 2519 : 11)

สำหรับกีฬาสาภรณ์นั้น กล่าวได้ว่าได้เริ่มเข้ามาในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวคือ ในปีระกา จุลศักราช 1295 ตรงกับพุทธศักราช 2440 ซึ่งในปีนั้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยะมหาราช ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจวิจิตรยิ่ง คือ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังทวีปยุโรป วันที่ 7 เมษายน ถึงวันที่ 16 ธันวาคม รัตนโกสินทร์ ศก 116 (พ.ศ. 2440)

. . .ปีนั้น เมื่อเสด็จนิวัตพระนครแล้ว ได้มีงานเฉลิมฉลองต้อนรับเสด็จเป็นมหกรรม มีมหาสมาคมในพระบรมมหาราชวัง ในการเฉลิมฉลองครั้งนี้ กระทรวงธรรมการ ได้กราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ อัญเชิญเสด็จพระราชดำเนินในที่ประชุมนักเรียนในกรุงเทพ. . . ณ ท้องสนามหลวง เพื่อการแสดงรื่นเริง (สวัสดิ์ เลขยานนท์, 2519 : 10)

ในการแสดงรื่นเริงของนักเรียนในครั้งนั้น มีการแข่งขันกรีฑารวมอยู่ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการเล่นกีฬาแบบสากล ดังที่ สวัสดิ์ เลขยานนท์ ได้กล่าวไว้ว่า

. . .เป็นอันนับได้ว่า การเล่นกีฬาบางประเภท ตามแบบฉบับสากลนิยม ได้ก่อกำเนิดขึ้นในราชอาณาจักรไทย เป็นพิเศษเริ่มแรก . . . ในการต้อนรับเสด็จพระราชดำเนินกลับจากยุโรป ได้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อยสมความปรารถนา ปราศจากอุปสรรคทั้งปวง . . . ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุที่ว่า ก่อนจะมีการชุมนุมแข่งขันกรีฑาครั้งใหญ่คราวนี้ ทางโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ได้มีการแข่งขันภายในอยู่เนือง ๆ ส่วนความสนใจของโรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้ถือเอา เป็นกิจกรรมอันสำคัญยิ่ง ได้ส่งนักเรียนเข้าแข่งขันทุกประเภท รวมจำนวนนักเรียนที่เข้าแข่งขันแล้วเป็นเรือนร้อย . . . จนไม่สามารถจัดให้มีการแข่งขันกันเสร็จลงในวันเดียวได้ จึงต้องจัดให้มีการแข่งขันรอบแรกกันก่อน กรองไว้ให้เหลือแต่เพียงรอบสุดท้าย เสมือนว่าได้ซ้อมใหญ่กันเสียทีหนึ่งก่อน แล้วจึงออกโรง ทำให้ผู้ที่เข้าแข่งขันที่ผ่านรอบแรก ได้รู้ได้เข้าใจปฏิบัติ ทำให้การแข่งขันดำเนินไปได้โดยรวดเร็ว ไม่ติดขัด ภายใต้การบังคับบัญชาของท่านที่ปรึกษาอันเป็นนายสนาม เป็นนายทะเบียนสนาม เป็นผู้บันทึก เป็น ฯลฯ เกือบทุกสิ่งทุกประการ เว้นแต่ผู้ตัดสิน ได้แก่ อาจารย์คาร์เตอร์ อาจารย์สแตน อาจารย์สมิธ และอาจารย์เทอร์รี่ . . . สำหรับผลการแข่งขันก็ได้ปรากฏอย่างเป็นที่พอใจ ในแผนกผู้คงหมายตัวผู้ที่ถึงเส้นชัยก่อนหลัง มิได้จับเวลาไว้ให้ปรากฏ ส่วนในแผนกลาน แม้จะต้องวัดระยะที่ทำกันได้ เพื่อให้รู้แพ้ชนะกัน ก็มีได้นำลงไว้ เพียงแต่ยกย่องว่า กระโดดสูงสามารถทำได้เป็นอย่างดี (สวัสดิ์ เลขยานนท์, 2519 : 11-12)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า การแข่งขันกีฬาตามแบบฉบับสากลจริง ๆ นั้นเกิดขึ้นในครั้งนี้เป็นครั้งแรก และมีข้อสังเกตอีกอย่างหนึ่ง คือ ชาวต่างประเทศที่เข้ามาช่วยเหลือราชการในครั้งนั้น มีส่วนสำคัญในการแข่งขันกีฬาเป็นอย่างยิ่ง

กีฬาสากลอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งได้แพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยในช่วงนั้น คือ กีฬาฟุตบอล ซึ่งมีหลักฐานปรากฏว่า ในปี พ.ศ. 2444 ได้ตรากติกาฟุตบอลขึ้นครั้งแรกว่า "กติกาฟุตบอล 119" ซึ่งกล่าวได้ว่า เป็นกติกาฟุตบอลฉบับแรกที่ใช้ในประเทศไทย

ในการแข่งขันกีฬาแบบฉบับสากลในยุค เริ่มต้นนี้ ก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมอยู่มาก ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เล่นทั้งที่เป็นนักเรียนและประชาชน ได้ตระหนักถึงคุณค่าของการกีฬาอย่างแท้จริง ดังเช่นข้อความที่จารึกไว้บนแพนแถบของโล่รางวัล ของพระยาวิสุทธิสุริยศักดิ์ อธิบดีกรมศึกษาธิการ ที่ให้สำหรับการแข่งขันฟุตบอลครุว่า "วิสารโท จ สามัคคี ชันติ, ขโม, กิทัตถโก" แปลว่า ประโยชน์ของกีฬา คือ ความกล้าหาญ ความสามัคคี ความอดทนและอดกลั้น

(สวัสดิ์ เลขยานนท์, 2518 : 37)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกข้อบังคับการแข่งขันฟุตบอลขึ้น ซึ่งยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ โดยเน้นในเรื่องของความประพฤติของนักเรียนในการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ดังข้อความที่กำหนดในข้อบังคับการแข่งขันฟุตบอล ดังนี้

- "๑. โรงเรียนต้องส่งครูกำกับมาในการเล่นทุกครั้ง สำหรับควบคุมนักเรียน และเป็นหัวหน้ารับผิดชอบ ครูผู้กำกับนี้ต้องเป็นคนกำกับเส้นข้างหนึ่ง 10. ผู้ตัดสินเป็นผู้ชี้ขาดในความเป็นไปของการเล่น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีอำนาจโต้เถียงหรือคัดค้านได้ 11. ผู้ใดประพฤติฝ่าฝืนกติกากการเล่นฟุตบอล หรือประพฤตินอกเหนือจากนี้ ผู้ตัดสินมีอำนาจตัดผู้นั้นออกเสียในระหว่างเวลาเล่นได้ และโรงเรียนที่ต้องถูกตัดนักเรียนออก เช่นนี้ ต้องเล่นขาดขาดไปตลอดเวลา 12. โรงเรียนต้องเป็นผู้รับผิดชอบในความประพฤติของนักเรียนของตน ถ้าปรากฏว่านักเรียนโรงเรียนใด ทำความประพฤติตัวให้เป็นที่รังเกียจในการเล่นนี้ การเล่นคราวที่ปรากฏเหตุเสียหาย เช่นนั้น จะนับ เป็นแพ้และจะถึงแก่ห้ามไม่ให้โรงเรียนนั้นเข้าแข่งขันต่อไปอีกก็ได้ จนกว่าจะเชื่อว่าได้ประพฤติดีแล้ว หมดความรังเกียจ จึงจะยอมรับเข้าแข่งขันต่อไปอีก (สวัสดิ์ เลขยานนท์, 2519 : 40)

จากข้อบังคับที่ระบุไว้นี้แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของการแข่งขันกีฬาในครั้งนั้น ว่าต้องการจะปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้เล่นกีฬาอย่างแท้จริง และรวมไปถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตัดสินกีฬา และผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ซึ่งคงจะหมายถึงนักเรียนที่เป็นนักกีฬาและนักเรียนที่เป็นผู้ดูด้วย

นอกจากนี้ ในการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ทางกระทรวงธรรมการได้แต่งตั้งให้มีผู้สังเกตการณ์ในการแข่งขันด้วยทุกครั้ง เพื่อดูแลและสรุปผลการแข่งขัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบของการเล่น ความสามารถของผู้เล่น ตลอดจนกิริยา มารยาท ของผู้เล่น ดังเช่น รายงานการแข่งขันระหว่างโรงเรียนราชบูรณะ กับ โรงเรียนอนงค์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2453 ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณธรรมของผู้เล่น มีปรากฏดังนี้

"ผู้เล่นที่ดี คือ ทั้งกล้าหาญ ทั้งคล่องแคล่ว และทั้ง เล่น เรียบร้อย น่ายกย่อง ชมเชย ก็มีคือ นายซุบ ปิกขวาของอนงค์คนหนึ่ง ตามที่สังเกตุนั้น เห็น นายซุบ เล่นโดยมุ่งหมายจะเข้าแย่งเอาลูกบอลไป มิได้คิดที่จะทำให้ใครเจ็บปวด ถึงจะถูกโดนล้มคว่ำไปก็ดี ถูกแย่งข้างหลัง ถูกเตะต้นขาที่ดี นายซุบหาได้แสดงว่โกรธหรือกลัวผู้หนึ่งไม่ ยังเล่นแข็งแรง เป็นปรกติที่อยู่ตลอดเวลา ตามสายตาคนดูอดไม่ได้ ต่างพูดสรรเสริญความสามารถและอัธยาศัยใจคอ นายซุบ ว่าเขาเป็นนักเล่นฟุตบอลแท้คนหนึ่ง" ผู้จัดรายงานนี้คือ หลวงพิทักษ์พัสดุภาวะ (หยัด สรฉัตร) (สวัสดี เลขยานนท์, 2519 : 177)

การแข่งขันกีฬาในครั้งนั้นก็มีสื่อมวลชนให้ความสนใจ เสนอข่าวไปยังประชาชนทั้งในรูปของการรายงานผลการแข่งขัน ตลอดจนการวิเคราะห์การเล่นไปด้วย เฉพาะในด้านคุณธรรม การแสดงออกของนักกีฬา ก็ได้รับความสนใจมากด้วย เช่น ข่าวการแข่งขันฟุตบอล เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2458 ระหว่างพวกไทยคัดเลือกกับสมาชิกของราชกรีฑาสโมสรคัดเลือก หนังสือพิมพ์ได้ลงข่าวเป็นบทร้อยกรองไว้ มีข้อความที่เกี่ยวกับคุณธรรมของนักกีฬา ดังนี้

"บรรดาผู้เล่นแท้	กิติ นักเอย
แสดงจิตรผู้ขามมี	แน่นแน่น
คองมุ่งผูกไมตรี	ชวนโท
ให้แก่ผู้ชนะมั่น	ประโยชน์ร้างฤาหวง
ปวงไทยที่เล่นได้	ไชยชนะ
ก็ไม่ เกะกะ	เยาะเย้ย
ต่างแสดงจิตรสภาวะ	บุรุษคอบ
โดยรับค่านับซ้ำ	หยิ่งไว้ เป็นสหาย"

(สวัสดี เลขยานนท์, 2519 : 297)

นอกจากนี้ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ซึ่งเป็นผู้หนึ่งในการส่งเสริมการกีฬาสากลในประเทศไทย ท่านได้มุ่งเน้นถึงคุณประโยชน์ของการกีฬาอย่างแท้จริง ท่านได้เขียนปรัชญาการกีฬาไว้มาก ทั้งที่เป็นบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ที่รู้จักกันดีจนปัจจุบันและนับว่าเป็นบทประพันธ์ที่มีคุณค่า ดุจเพชรน้ำหนึ่งในวงการกีฬา คือ เพลงกราวกีฬา และนอกจากนี้แล้ว ยังมีบทประพันธ์อื่น ๆ อีกมาก โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นในเรื่อง กีฬากับคุณธรรม ดังเช่น โคลง "นักกีฬา"

นักกีฬาสารรูปล้วน	กายใจ จำรูญ
เลิศมิตรเลิศมนุษย์ใน	โลกนี้
ใครใครก็ไวใจ	ได้หมด
แม้ศัตรูยังลี้	หลีกให้อภัยครัน

(เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี อ่างถึงใน วิโรจน์ วงษ์ทน, 2530 : 37)

การกีฬาเป็นที่นิยม เล่นและแข่งขันกันในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะที่เป็นกีฬาสากล มีหลายรูปแบบ หลายลักษณะ กติกา การแข่งขันแตกต่างกัน แต่ก็อาจจะแยกกีฬาได้เป็น 2 ประเภทคือ ประเภทกีฬาปะทะกับกีฬาไม่ปะทะ ซึ่งลักษณะและรูปแบบการแสดงออกเชิงคุณธรรมและความปลอดภัย ตามแนวของกติกา ย่อมจะแตกต่างกัน กีฬาปะทะแต่ละชนิดก็มีกติกาและลักษณะการเล่นแตกต่างกันอีก แต่อย่างไรก็ตาม กีฬาปะทะย่อมจะมีข้อเคร่งครัดเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงคุณธรรมและความปลอดภัยมากกว่ากีฬาไม่ปะทะ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งศึกษาทางด้านพลศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษากีฬาปะทะในด้านการส่งเสริมคุณค่าเชิงคุณธรรมและความปลอดภัย ทั้งนี้ เนื่องจากการแข่งขันกีฬาในปัจจุบัน มักจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นในลักษณะที่ไม่เป็นไปในทางการส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมอย่างแท้จริง และอันตรายจากการเล่นก็มักจะเกิดขึ้นเสมอ ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะผู้ให้การสนับสนุนการเล่นกีฬา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเล่นและตัวนักกีฬาเอง ไม่เข้าใจถึงเจตนารมณ์ของกติกากีฬา ที่ส่งเสริมคุณค่าทางด้านคุณธรรมและความปลอดภัยที่แท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์กติกากีฬาประเภททีมปะทะ ฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล แต่ละข้อที่ควบคุมส่งเสริมหรือเกี่ยวข้องกับการแสดงออก หรือความสำนึกเชิงคุณธรรมและความปลอดภัยของผู้เล่น ผู้ตัดสิน และเจ้าหน้าที่ในการแข่งขัน

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณค่าเชิงคุณธรรม และความปลอดภัย ของกติกาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล

สมมติฐานของการวิจัย

กติกากีฬาประเภททีมปะทะ มีคุณค่าเชิงคุณธรรมและความปลอดภัย และสามารถวิเคราะห์ได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งการวิเคราะห์กติกากีฬาประเภททีมปะทะ ฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล ด้านคุณค่าเชิงคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ตามผลการวิจัยของ สุเทพ ชูสิมา และความปลอดภัยของกติกาดังกล่าว ของกีฬาทั้ง 3 ชนิด
2. การวิเคราะห์กติกาด้านคุณค่าเชิงคุณธรรมและความปลอดภัย จะวิเคราะห์ถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันโดยตรง คือ ผู้เล่น ผู้ตัดสิน และเจ้าหน้าที่ในการแข่งขันเท่านั้น
3. การวิเคราะห์กติกา จะวิเคราะห์คุณค่าเชิงคุณธรรมและความปลอดภัยเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิเคราะห์กติกาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล โดยพิจารณาเนื้อหาที่กำหนดหรือระบุไว้ในกติกาแต่ละข้อ สามารถประเมินค่าด้านการควบคุม ส่งเสริมหรือเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและความปลอดภัยได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงคุณค่าของกติกากีฬาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล ที่ควบคุม ส่งเสริมหรือเกี่ยวข้องกับการแสดงออก และความสำนึกเชิงคุณธรรมและความปลอดภัย
2. ทำให้ทราบถึงปริมาณของคุณค่าเชิงคุณธรรมและความปลอดภัยแต่ละด้านของกติกากีฬาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้เล่น ผู้ตัดสินและเจ้าหน้าที่ ผู้ดู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะได้ทราบและตระหนักถึงคุณค่าของกีฬาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล ในด้านการ

ควบคุมส่งเสริมหรือเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและความปลอดภัย

4. เป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ฝึกสอน และผู้ควบคุมทีมกีฬา จะได้ปลูกฝังคุณธรรมและความปลอดภัยในการเรียน การฝึกและการแข่งขันกีฬาฟุตบอล รักบี้ฟุตบอลและบาสเกตบอล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กีฬาประเภททีมปะทะ	หมายถึง	กีฬาที่มีผู้เล่นทีมละตั้งแต่สองคนขึ้นไป เป็นการแข่งขันระหว่างสองทีม โดยคู่แข่งปฏิบัติในการเล่นพร้อมกัน ใช้อุปกรณ์และสนามเดียวกัน โดยอนุโลมให้ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายถูกต้องตัวกันได้ ในขอบเขตของกติกากีฬาประเภททีมปะทะ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ฟุตบอล รักบี้ฟุตบอล และบาสเกตบอล เท่านั้น
คุณธรรม	หมายถึง	ความรู้สึคนึกคิดหรือสภาพของจิตใจที่เป็นกุศลอันเป็นพื้นฐานในการแสดงออกเชิงพฤติกรรมที่มีคุณประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
ความปลอดภัย	หมายถึง	การที่ร่างกายหรือทรัพย์สินปราศจากอุบัติเหตุหรือความเสียหายใด ๆ
ความปลอดภัยทางด้านร่างกาย	หมายถึง	การที่ร่างกายของผู้เล่น ผู้ตัดสิน และเจ้าหน้าที่ในการแข่งขัน ปราศจากการบาดเจ็บหรือได้รับอันตรายใด ๆ
ความปลอดภัยทางด้านทรัพย์สิน	หมายถึง	การที่ทรัพย์สิน ได้แก่ เครื่องแต่งกาย สิ่งประกอบและเครื่องประดับอื่น ๆ ของผู้เล่น ผู้ตัดสิน และเจ้าหน้าที่ในการแข่งขัน ปราศจากความเสียหายหรือชำรุดในลักษณะใด ๆ
ความปลอดภัยทางด้านอื่น ๆ	หมายถึง	การที่ทรัพย์สิน วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสนามแข่งขัน ปราศจากความเสียหายหรือชำรุดในลักษณะใด ๆ